

NANEBEVZETÍ

Shledávají malé příčiny velkých následků.

Hledí zabránit

jedné pohromě a deset jiných hrozivě zvedá hlavu.

Ohlížejí se po hvězdách

a nikoho nenapadne

k zemi pohlédnout.

Kdo je to? Ta obryně? Vždy jiná a jedna přec.

Za tisíc let slovíčko nedopoví,

a když se malinko pohne,

národy třesou se.

Kolébka naše ve hvězdách zavěšená.

Hrob náš,

řeknou a dál rozhazují své chrchle, své nedopalky

po tváři její.

Nechápou. A zatím tam dole

pod nohama davů zběsile spěchajících

z neštěstí do neštěstí

co to slabounce nařiká, co v mukách úpí

nám u nohou? Tvář nemá. Tvář zmučené země,

kterou tak podupali. Je to tvář Krista Pána.

A všichni jsme šlapali po ní. Všichni jsme šlapali po ní

v to dopoledne Velkého pátku,

jež trvá dosud...

Apoštolové se potom rozešli.

A Panna Maria dál nemohla chodit

po tváři svého Syna.

Vznesla se.

Vznesla se ta Hvězda mořská, ta Paní vod
ve všech zeměpásech anděly unášena k obloze srpnové.
A když prší,
to pláč Matky Sedmibolestné Tvář Zsinalou omývá,
po níž zde pliváme...

Vznesla se z ovesnišť u nás doma,
kde prsty jejích nohou se naposled dotýkaly
drchničky,
toho nejdrobnějšího kvítku mé země.
A potom tvář měsíc denní
po slunci obrácenou
rozplynula se v nejlehčích mráčkách dne,
zanechávajíc po sobě nářek zvonů,
zanechávajíc v strnutí nepochopitelného,
krásného smutku

oči krahujců, oči lani,
dokud se nevrátí.

KNĚŽÍ v ŽALÁŘÍCH

Slyším zvon. Poledne. Anděl Páně.
Hlas Církve, hlas andělský dosud zní,
abych nezapomínal, na čí straně
zápasím tady v tmě žalářní.

Poledne. Srpen. Veliké slunce prázdninové
bije v zdi, bije v dlažbu, tlačí se do mé cely.
Jsem sám a ty promlouváš ke mně, jasný kove.
Záštitó! Kníže vojsk nebeských! Michaeli!

Jsem sám a v druhých celách jsou také sami.
A hloupost ďáblova, psí štěkot, ó rouhání, jež slov nemá,
při hlaholu tvém umlkají jak šustot slámy,
na niž zde uléháme vždy mezi výslechy dvěma.

I sláma si stěžuje. I sláma - suše a tence:
Kolébaly ji rozlohy nedozírné. Skřivani. Modro.
A v ten čas
pila rosu a slunce. V ten čas od března do července.
Ta sestra vánků. Tmu v kořenech, korunoval ji klas.

Ted' svlečena z všeho. Žal slavníků žalářních úděl její.
Jako my bez ornátů, jako my vyrváni z lidských lánů,
jež v dechu Božím se kolébají a naklánějí,
tvář ke zdi, ruce prázdné, voláme k svému Pánu.

Jsou strašný. Vydal nás moci jejich. Moc jejich nás láme...
Stojíme v šeru. Tam venku hodina dvanáctá
městem kráčí. Zvon zní.

Žár, ticho. Zvon zní. Hlas promluvil, nasloucháme.
Jsme kněží. Jsme vyvoleni. Vybral si nás Pán žní...

Pokoj, pokoj na vězněné i na vězníci
s úpěním ústa svolávají a ruka žehná.
Naše ruka. Dlaň jediná zadarmo dávající.
Probodená.

DŮM STRACH

I

Vyslychá se.
Ve všech čtyřadvaceti pokojích najednou.
Vždy jeden a dva a nezbytný ovšem psací stroj.
Ti dva s nudou se přehrabující v cizích útrobach.
A ten chudák jak na trní.

Tak začíná
Hodina Bičování. Zde slova
nemají smyslu. Zde o barvách
hovoří slepi.
To nadpřirozená prostřednost všechno rovná
k obrazu svému...

Lelkují. Čistí si nehty. Konečně
jak u duchařů stroj náměsíčně se rozřukal.
Naléhají. Rozkřikují se. Udeří kolikrát.
Ů páchne tu krví, páchne tu slzami.
Není to nic tak nevinného,
jak by se zdálo.

Taková smutná zrudnost,
jak ji známe z některých surrealistických obrazů,
civí na mne z těch obličejů jen přilepených
k trupům, jež se mohou podle potřeby vyměnit,
zatímco tvář zůstává jednou provždy.

Nevím, z které půjčovny masek je přinesli,
ale skutečné nezdají se.

Přesto však mají svou přízračnou existenci,
ja celý ten dům, ten pokoj má přízračnou existenci,
ten vesmír se svým vlastním pohybem kolem své
vlastní osy.

Jiný čas, jiná gravitace a jiný prostor
nás obklopují v tom domě výslechů,
jenž je a není.

Jeho dveře se otvírají a jeho dveře se zavírají
průvanem prázdna a po všech schodištích, po všech
chodbách

na slepou bábu s námi hrají si. Vodí nás,
abychom zabloudili s tou páskou přes oči
sami v sobě,
očíslované hromádky neštěstí,
jež na všechno kývnou...

A zatím tam venku
přeslavný blankyt srpnový plný mráčeků,
a pod ním skutečnou ulicí skuteční lidé chodí,
co z domu naproti z okna dokořán vykloněna
dívá se žena.

Mezi námi je chaos,
mezi námi mráz prázdnoty mezihvězdné,
jíž ona
s kočičí lhostejností
hledí sem dolů do té hloubky,
do všech čtyřadvaceti pokojů najednou,
kde se zkouší, kde se konají přípravy
k panoptikálnímu vystoupení té smutné zvrhlosti,
k té zběsilé maškarádě polomasek a polotváří,
jíž se má jednou všechno skončit.

II

Takový je
ten hrozný.

A takový bude konec jeho.

Pád - jediný úkon přirozený, jenž zbývá tu.

Jediná možná bohoocta těchto míst prokletých.

Jen masky nic netuší. Usmívají se nejasně
a tímto svým čínským úsměvem hypnotizují chudáky,
co sedí jak na trní.

Nevím, jak na mapě budoucnosti Dům Strach je označen.

Ale dokud takové domy, takové hrozné domy
budou stát v našich ulicích, v našich městech,

vychýlen úpěnlivě tak zůstane

Kříž Čihošťský.

VELIKONOČNÍ

Abych si nevyčítal, abych se nemusel stydět
jedenkrátě,
že jsem odepřel účast v té hrozné hře,
hle v hrobě své kobky zaživa pochován,
CO venku tou nedělí dubnovou plnou zvonů
prochází vzkříšený Kristus. Aleluja, kříž prázdný je.
Aleluja, volají na mne žežulky z hájů od Dyje.
A já zde ležím čekaje na ten hlas
Lazare, veni foras.

Dubna konec a fialky přestaly vonět po prvním zahřmění.
Ležím na podlaze před sebou prázdnou zed' bílou,
po níž jeden jak druhý přecházejí mé dni.
Tak asi lidé chtějí být rovni navzájem.
Ale Bůh nestvořil stejné
ani dva lístky ve voňavém vánku dubnovém.
Ani dva beránky na pastvinách azuru.
A také já, také já budu rozeznán
v tolika přicházejících, v tolika odcházejících
jedním vrzem

tam

v té vánici tváří slavně se snášející
na hvězdný plášť Slitovníka, jenž kráčí
tou nedělí dubnovou plnou zvonů
a korouhvi povívajících zeleně mladičké.
Kráčí a jeho věrný pohled sem obrací se.
Kříž prázdný. Uvěřil jsem. V tmě hodiny třetí já
bědný vězeň rty zsinale slyšel jsem zaúpěti

své jméno. Aleluja, Kříž prázdný, hrob dokořán.
A není hnízda, není ratolesti ve všech těch hájích

nad Dyjí,

jež by nezpívaly, jež by se neradovaly s Marií,
že vpravdě vstal z mrtvých Kristus Pán...
Mé ruce, mé nohy jsou v nečinnosti, však srdce hoří.
A slunce Soboty bílé zas oblohou pospíchá.
Hrob dokořán a v tichu modřínovém drozd prozpěvuje
tu jedinou zvěst hodnou toho,
aby se šířila
od hvězdy k hvězdě.

Jenom svět neslyší. Svět slyšet nechce.
Do písku hlavu strká pštros ubohý
před tím světlem,
před tou vichřicí světla, jež lomcuje mříží mou,
pod níž ležím a naslouchám.
Na dvoře žalárním
řezavé hlasy strážmistrů zas trestance sužují.
I v tento den sedmý do práce z práce tady jdou.
Pořád naspěch, pořád chuť mají růžencem ve tvář bít.
Nebo jak netopýra zas na dřevo přibíjet
chudáka, co ztratil dech usmýkán
pod nohama událostí.

Ti zaměstnanci císařovi. Ti pomocníci Pilátovi
tak nezbytní.

Bez nich krev drahocenná, krev Grálu by neskrápěla
národy na kolenou,
teď kdy zní zvon, vlak ujíždí přes most a z výsluní,
dvorů
houkání konejšivé sem doléhá. Mé dětství je blízko, vím.

A také zpěv děvčat z kuchyně pode mnou

o tom svědčí.

Jsou to trestankyně a mariánskou teď spustily

Chystajíce nám nedělní oběd ubohý.

Ale ty hlasy krákoravé, ty ruce hrubé jak zobany
havranů

dál hartusí, dál rouhají se té tichosti sváteční,
v níž Bůh odpočívá
za všemi zahradami s vrkáním holoubků,
s květy jen vybuchnout
v tu neděli dubnovou plnou zvonů, jež k nebesům
vzlétají.

Jsou to andělé. Strašní svědkové slávy. Já vidím jen
zlaté probleskování polnic mezi balvany oblaků,
jak všichni se obrátili
jediným směrem
a dují třeslutě proti Jerichu Molochovu,
jež padne. O tom nepochybuji. Ty vykročíš svoboden
z hrobu své kobky na ten hlas

Lazare, veni foras.

'''
ZVON

Na byt a stravu jsem v ulici Bartolomějské.
Včera Vánoce, dnes březan a jarní svátky zde slavím.
Však drsný křik racků nedělá jaro v cele mé,
kam skrze mříž padá navečer od Vltavy.

Jako kdys Vltava spěchá městem od jihu na sever,
unášejíc na hřbetě lesklém to královské panoráma.
Pod mostem syčí syrová voda plná ker.
Rackové krouží a lidé jdou. Okna jsou zotvírána.

Nevidím. V tom velkém zatmění lásky jak spravedlivo
očíma ke zdi slyším zvon. Zikmund Kajicník z Hradčan
rozkolébán těžkými křídly bije v to staré zdivo
a kovově prozpěvuje žalm žalu, jak začal.

Tak přes hlavy živých hlas mrtvých volá nás ze žaláře.
Tak mezi bylo a bude sevřeno úzkostí bije
srdce mé země. Zvon. Slyší ten slavný nářek,
kdo venku jdou? Slyší pláč země, jež v soužení je?

Nevím. Je jarně a básníci večer cestou do klubu
u řeky stanou. Ani zvon ani řeka nic neřekne jim.
Nevím. Snad strach brání jim pátrat, co na rubu
psáno má tento večer, ten ztracený večer z dějin.

A oni na byt a stravu jinde než v ulici Bartolomějské,
a oni tak unášeni tím večerem v sklonku zimy
jdou, večeří v klubu, je jich pár a jsou sami v té nudě své.
Nikdo jich neposlouchá. Nikdo se nepře s nimi.

Ŕ DCEŘI

Daleký svět a dveří kolikero
od sebe krutě oddělují nás.
Jsi za lesy a jsi zde se mnou, dcero,
v ten žaláří zlý čas.

Zas kladu si tvou hlavu na rameno
a kolem krku cítím ruce tvé,
zas držím tě a říkám si tvé jméno,
zatímco hledím do tmy zářivé.

A modlím se: Ať Bůh tvé kroky chrání,
až sama rozběhneš se za štěstím.
Ať na tvou cestu jasnou od svítání
nepadne z hříchů našich ani stín.

DOPIS ŽENĚ

tHledíš a vzpomínáš.
Nevíš, kde jsem, a nedovedeš si představit,
jak zde sedím s rukama prázdnýma
host potměšilosti nevlídné,
kterému se vzácností stalo slunce
a který jak Dante v pekle svém
neuvidí tak brzy hvězdy,
ani měsíc, ani vítr ve stromech, ani tvůj úsměv plný léta.

Nevíš, kde jsem, a já zatím tak blízko.
Div neslyším, jak přecházíš tiše
kolem těch drahých věcí známých,
aby se děti nevzbudily. Je časně
a slunce se rozhořívá.
To veliké slunce prázdninové, to slunce žní
duní ulicemi a mně tu v cele
připadá,
že tam venku na slavnost všichni jdou.
Jinak by nehovořili tak vzrušeně ani tak nespěchali.
Všechny chodníky se rozezvučely. Slyším tu svěžest
kroků,

tu nedočkavost,
jako by uvěřili snům dětí
a teď běží se přesvědčit
o tom zázraku neslýchaném.

Ty také tam kdesi jdeš. Do kostela
a potom po nákupech. O děti starost máš.
Plno zjevení se ti dostalo od nich.
Plno zázraků mohla bys dosvědčit.

Všem věříš,
všechny si pamatuješ a ráda bys mi je vyprávěla,
jen kdybych se vrátil.

Dělá to těžkou hlavu
synáčku mému, jak píšeš.
Potěš ho. Neplač. Dny beztak se krátí.
Čas rozhodnutí se blíží buď jak buď.
Považ. Nejsme jen sami na tom tak. Považ těch trosek
domácností rozmetaných, těch oharků na zhasnutí.
Neslušelo by se nosit veliké štěstí,
když trpí Bůh a byla tak zhanobena
podoba člověka.

MALÁ POETIKA

Zas oble dorůstá
ve vlnák mlh zachumlána tvář luny březnové
nad lesy Vysočiny.
A dole
než ozve se skřivan,
tomu hrob, tomu náruč se otvírá
a za tváří luny žensky vábivou
slyšíš - z tmy hučících lesů míza v přílivu.
Z tmy hučících lesů, z tmy hučících vod příliv stoupá
k té tváři závratné...

Ležím a nespím,
můj domove ve vichřici,
vyobcován v dalekou blízkost tvou.

Psi vyjí. Psi vyjí
a z tmy ve mně, z tmy hučících lesů člověčenství,
ó Maria,
slova v přílivu
jako krev na rty hrnou se.
Nikdo mne neslyší,
ale všechny mocnosti světla se mnou jsou,
když chystám se zpívat
v té hodině úzkostné
mezi minulostí plnou zvonů a budoucností slavnější
ještě snad
tváří v tvář slunci.

VERŠE

Hodino, která přicházíš teď právě,
ty nevracej se! Na neshledanou!
Mihla ses tady syčíc jak had v trávě,
jiná než jindy, ne však vinou svou.

Neslyšel jsem tvé odbíjení z věží,
a neměřil tě drahých nohou krok.
Pod oblaky, kde vítr s vodou běží,
já nestanul už víc než den a rok.

Muselas přijít. Sbohem. Já ti žehnám.
Odcházíš, ale zůstává tvůj kříž.
K domovu, ke slunci, k svým dobrým ženám
o tebe, krutá, máme aspoň blíž.

Odcházíš, my však z místa nemůžeme.
A oči ženy hvězdy soucitné
na člověčenství naše ponížené
hledí sem do tmy z hloubky blankytné.

. II, 1

" ■

■

o

I, .

..

..

■ ,.

e

. ú

-

I IIIJI

I :;11' I .

PA
U

. . ~j . 1, ... 1 **ff** . . .

. . " **ff** . . .

. . I 1111. . .

I III I I II-II o "

ul **ff** e u_ . . .

I 1111
o::1 l.

o

. . e ff . . .

. IIII . . .

. . lili . . . o ' . . .

. IIII . . .

. . .

. ~~~ lili. 1'- f. . . .

e ~ ~ ~ | I:J ~ | J .